

İKİ SAVAŞ ARASINDA AVRUPA

1-Barışın Sürekliliğini Sağlama Çabaları

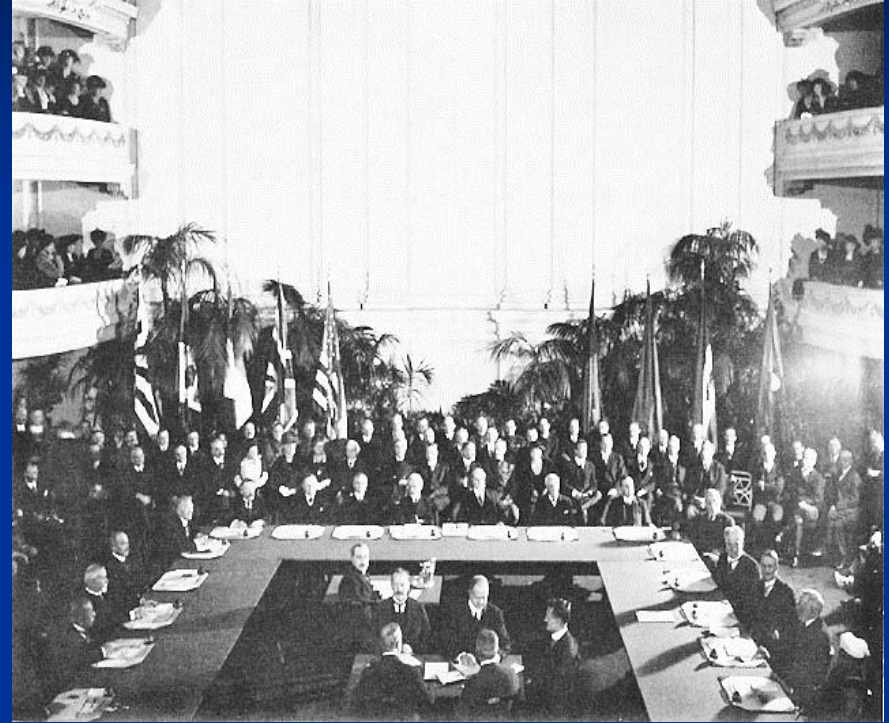
- Birinci Dünya Savaşı sırasında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Wilson,barışın korunması için bir uluslararası örgütün kurulmasını gündeme getirmişti.Nitekim, savaştan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda uluslararası örgütlenmeyi gerçekleştirmek üzere gerekli girişimler başlatılmıştı.

- Konferansın 15 Ocak 1919 tarihli oturumunda Milletler Cemiyeti'nin kurularak barış antlaşmalarında yer alması kararlaştırılmıştır. Bu oturumda ayrıca oluşturulacak bir komisyonun da Milletler Cemiyeti'nin sözleşmesini hazırlaması istenmiştir. Böylece uluslararası barışın, kurulacak bir örgütle korunması konusunda önemli bir adım atılmıştır.

- 10 Ocak 1920'de Cenevre merkez olmak üzere 18 ülke ile kurulan cemiyet 1920'de 48 devlete ulaştı. Türkiye'de 1932 yılında Milletler Cemiyetine üye oldu.

- Almanya, Versailles Antlaşması'nca belirlenmiş tamirat ve tazminat konusunda bir takım kolaylıklar sağlamak için Fransa'yla iyi ilişkiler kurmak istemiştir. Bu nedenle Alman Hükümeti, **1925 yılının Şubat** ayında Fransa'ya bir nota vererek, bir karşılıklı güvenlik paktı kurulmasını önermiştir.

- Bunun üzerine, 5 Ekim 1925'te Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya Locarno'da bir araya gelerek bir konferans toplamışlardır. Görüşmeler sonucunda, 16 Ekim 1925'te hazırlanan **Locarno Antlaşması**, 1 Aralık 1925'te **Londra**'da imzalanmıştır.

- **Locarno Antlaşması'yla** Almanya, batı sınırlarının, diğer bir ifadeyle Fransa ve Belçika sınırlarının kesin ve sürekli olduğunu kabul etmiştir. Bunun yanında, antlaşmaya imza atan devletlerin savaştan korunması ve bu devletler arasında çıkacak her türlü anlaşmazlığın barış yoluyla çözülmesi amaçlanmıştır.

- Almanya bu antlaşma ile uluslararası işbirliğine yeniden katılmış oldu. Antlaşmadan hemen sonra Milletler Cemiyetine üye olarak Avrupa'nın büyük devletleri yanında yerini aldı.

2012-LYS

- 29.** 1 Aralık 1925 tarihinde Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya arasında uluslararası barışı korumaya yönelik bir anlaşma imzalanmıştır.

Avrupa'daki siyasi gerginliği bir süre azaltan bu anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno
- B) Brest-Litowsk
- C) Saint Germain
- D) Trianon
- E) Sykes-Picot

- **Locarno Antlaşması**, kısa vadede Avrupa'daki siyasi gerginliği azaltmasına rağmen, uzun vadede Versailles Antlaşması'nın "öngördüğü düzenin" iflasına yol açmıştır.

Briand-Kellogg Paktı

- **Fransız Dışişleri Bakanı Aristide Briand**, ABD'nin Birinci Dünya Savaşı'na girişinin 10. yıldönümünde **(1927)** Avrupa'da, Fransa'ya özel bir prestij sağlamak amacıyla, ABD ile Fransa arasındaki ilişkilerde savaşı yasa dışı ilan eden karşılıklı bir taahhütte bulunulmasını önermiştir. **ABD Dışişleri Bakanı Kellogg** ise, Fransa'ya verdiği yanıtta, Amerika'nın sadece Fransa ile değil, bütün dünya devletleriyle böyle bir taahhüdün yapılmasından ve savaşın yasa dışı ilan edilmesinden yana olduğunu bildirmiştir.

- Kellogg'un bu önerisini kapsayan **Briand-Kellogg Paktı**, 27 Ağustos 1928'de ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Polonya, Belçika ve Çekoslovakya arasında imzalanmıştı. Aynı yıl **Sovyetler Birliği ve Türkiye'de** antlaşmaya dahil oldu.

- **Briand-Kellogg Paktı** ile, savunmaya dayanmayan savaş kanun dışı ilan edilmiş ve ülkelerarası ilişkilerde barışçı yollara başvurulması esas alınmıştır. Ancak, Pakt uzun ömürlü olmamış 1930'lardan sonra **Almanya, İtalya ve Japonya'nın saldırgan** tutumları, Pakt'ın işlevini ortadan kaldırmıştır.

31. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının yöntemlerinden biri, evrensel barışa hizmet ederek ülkenin güvenliğini sağlamaktır.

Buna göre Türkiye'nin,

I. Kellogg-Briand Paktına katılma,

II. Milletler Cemiyetine üye olma,

III. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalama

faaliyetlerinden hangilerinin, evrensel barışa hizmet etmek amacıyla olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

2-Avrupa'da Sosyal ve Ekonomik Hayat

- Dünya Savaşı, milyonlarca insanın ölmesinin yanı sıra ABD ve Avrupa'nın siyasi, sosyal ve ekonomik hayatında önemli değişikliklere yol açtı.

■ ABD'ye göçler azalırken, Avrupa içi göçler arttı. İstihdam ve çalışma şartlarına düzenleme geldi. Avrupa'da demokratik haklar genişletildi. Sanayi, özellikle motorlu araç sanayi gelişti. Yeni üretim teknikleri bulundu. İşçi sınıfının fikirleri siyasiler tarafından dikkate alındı.

İlk fotoğrafta Stalin'in yanında görülen genç, ikinci fotoğrafta yok edilmiş. Bilindiği kadarıyla sadece fotoğrafta değil, aynı zamanda idam edilerek gerçek anlamda ortadan kaldırıldı.

Kategori: Yaşam

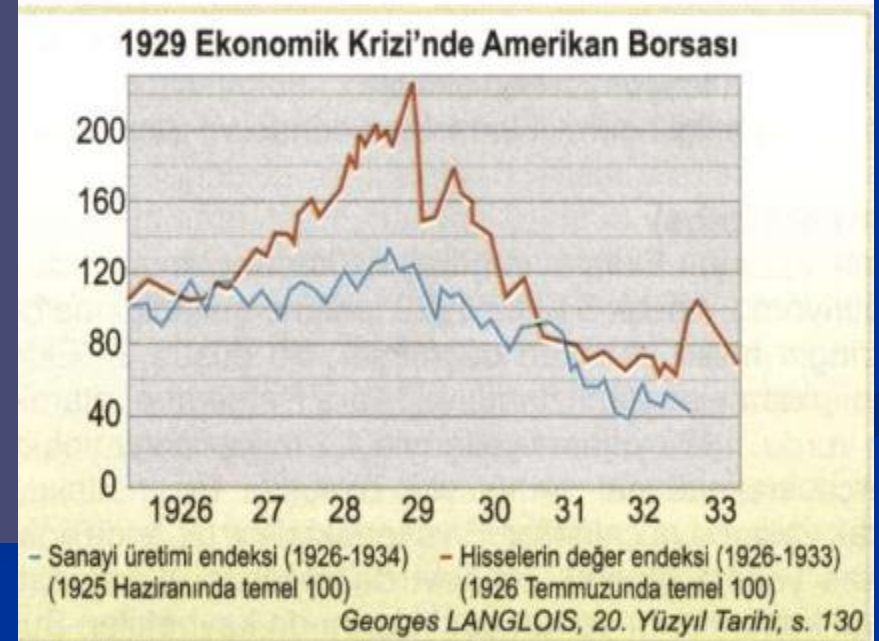
Görüntüleme: 244,556

Etiketler: Stalin, sansür

**Gazetelerin
İçeri**

- Fiyatların düşmesi çiftçileri zor durumda bıraktı. Almanya'da yüksek enflasyon ortaya çıktı. İşsizlik arttı. Kentler büyüdü. 1929 yılında ekonomik bunalım ortaya çıktı. Stalin 1928'de ortaya koyduğu ilk beş yıllık plan Rus köylülerinin tepkisine yol açtı. 1932'de ilk beş yıllık plan hedeflerine ulaştı.

- 1930'lardan sonra Alman ekonomisi yeniden büyümeye başladı. 1933'te Almanya'da Hitler iktidara geçti. 1 Eylül 1939 yılında Polonya'ya saldırarak II. Dünya Savaşı'nı başlattı.

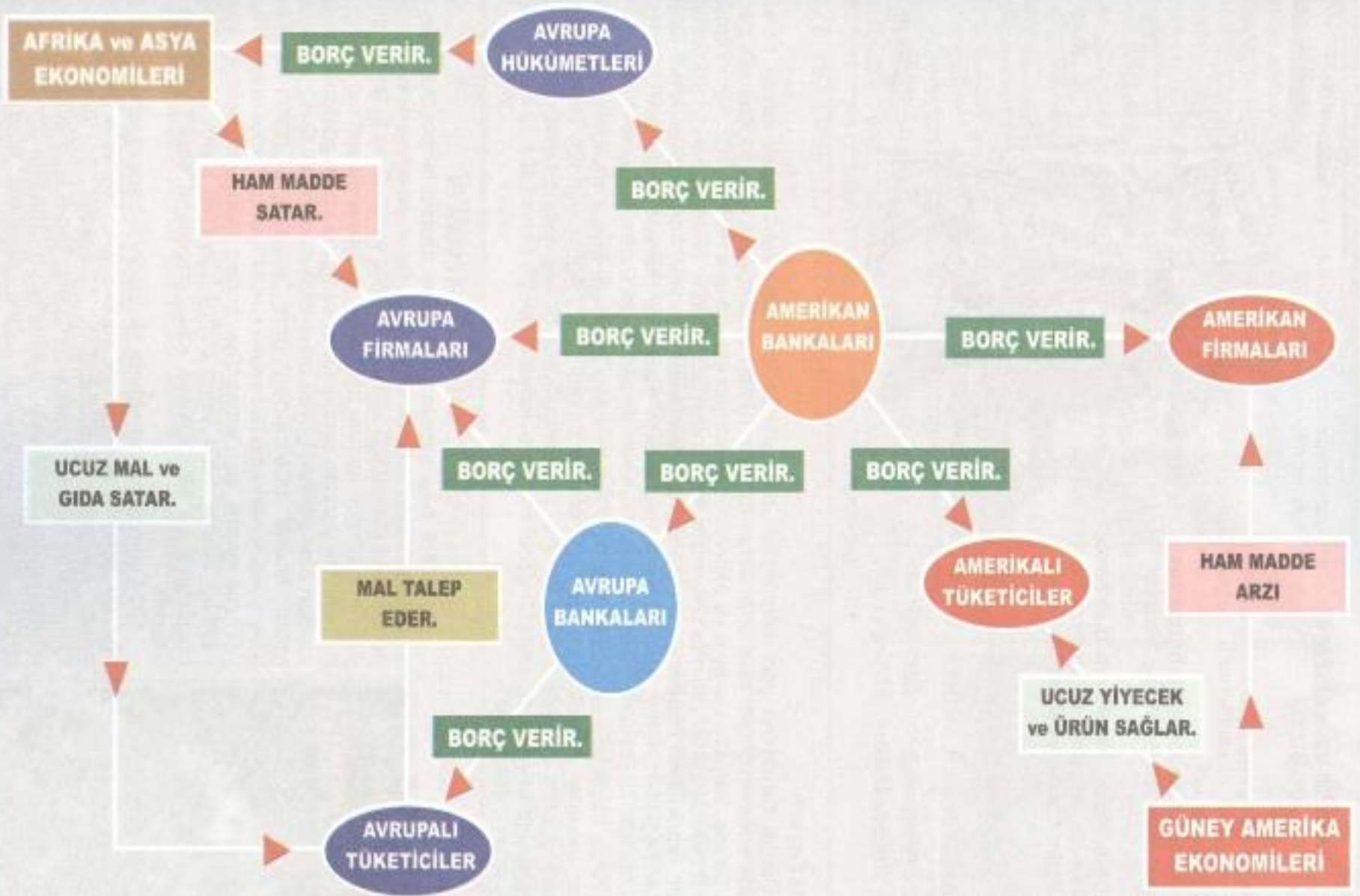

- İngiltere, savaş öncesi ekonomik düzeye ulaşamadı. Fransa , ülkeyi yeniden imar etmek için uğraştığı için ekonomik kalkınmayı sağlayamadı. İtalya'da Mussolini liderliğinde Faşist Parti iktidara geldi.

Almanya'da hiperenflasyonun görülmesiyle markın değeri düştü. Alman marklarını yakarak ısınmaya çalışan bayan görülüyor.

Robert STRADLING, 20. Yüzyıl Avrupa Tarihi Nasıl Öğretilmeli? s. 46

1930'larda dünya ekonomisinin işleyişini gösteren şema

Tabloya göre dünya ekonomisinin işleyişi ile ilgili hangi çıkarımlara ulaşılabilir? Açıklayınız.

3-Totaliter Rejimlerin Kuruluşu

- **A-İtalya'da Faşizm**
- İtalya, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra büyük bir ekonomik çöküntü içine girmişti. Savaşta istediklerinin çoğuna kavuşamamıştı. Ülkede sosyalizm ve komünizm gibi akımlar güçlenmişti. Bunun yanında toplumsal ve ekonomik sorunların giderek artması, 1919'da Benito Mussolini önderliğinde kurulan Faşist Parti'nin büyümesine de yol açmıştı.

- Paris Barış Konferansı'nda küçük düşürüldüğü öne sürülen İtalya'yı güçlendireceğini, Roma İmparatorluğu'nu yeniden kuracağını ve ülkedeki sol muhalefetle mücadele edeceğini belirten Faşist Parti, 28 Ekim 1922'de Napoli'den Roma üzerine yürüyerek büyük bir atılım gerçekleştirmiştir. Faşist Partisi'nin **"Kara Gömleklileri"** tarafından gerçekleştirilen bu olay üzerine hükümet istifa etmiş ve başbakanlığa Mussolini getirilmiştir.

- Mussolini'nin kurduğu faşist yönetim, aşırı ulusalcılığı (milliyetçiliğı) esas aldığından,kısa bir süre sonra demokrasiyi ortadan kaldırmıştır. Ülkedeki diğer ırklardan olan kişileri zorla İtalyanlaştırmaya çalışmıştır. Roma İmparatorluğu'nun yeniden kurulması için de, Akdeniz çevresinde sömürgeler elde etmeye yönelmiştir.

- Mussolini'nin Anadolu'yu da içine alan bu yayılma politikası, Türk-İtalyan ilişkilerinde gerginlik yaratmıştır. Ancak, İtalya'daki faşist yönetim 1930'lu yıllarda taleplerini arttırarak saldırgan politikasını sürdürmüştür.

b- Almanya'da Nazizm

Özellikle, 28 Haziran 1919'da ağır koşullar taşıyan Versailles Antlaşması'nın imzalanması, siyasi yelpazenin sağında ve solunda bulunan tüm Almanların tepkisine yol açmıştı. Alman kamuoyu, barış antlaşmasının gerektirdiği ödemelerin yapılmasını, savaş onarımları nedeniyle Danimarka'ya bırakılan Schleswig'in elde çıkarılmasını, Eupen ve Malmedy'in Belçika'ya verilmesini büyük bir öfkeyle izlemiştir.

Hitler, 73 yıllık ünvanından oldu

Nazi diktatörü Adolf Hitler'in doğum yeri olan Braunau kenti belediyesi, Hitler'e verilmiş olan fahri hemşehrilik unvanını geri aldı. Belediye başkanlığının dün yayımladığı bildiride, fahri hemşehrilik unvanının, yapılan oylama sonucunda oybirliğiyle geri alındığı belirtildi. Bildiriye göre, belediye başkanı Johannes Waidbacher, "Braunau belediye meclisinin bu kararla açık bir işaret gönderdiğini, siyasal ve tarihî sorumluluğunu yerine getirdiğini" kaydetti. Hitler'e bu unvan 4 Nisan 1938'de Ranshofen kenti tarafından verilmişti. Kent daha sonra Braunau ile birleşmişti. Bu tarihten birkaç gün önce 30 Mart'ta Braunau, Hitler'e saygı işareti olarak aynı sosyal hakları vermişti. **VİYANA AA**

- Buna karşılık, Cumhuriyet yönetiminin iç ve dış politikadaki başarısızlığı, ekonomik önlemler almadaki yetersizliği işsizlik sorununu büyötmüştü. 1922 yılında Alman Markı'nın değerinin düşmesi halkın yaşamını zorlaştırmıştı. Örneğın, bir somun ekmek alabilmek için milyonlarca marka ihtiyaç duyulmuştur.

- Bu arada Fransızların 1923 yılında, savaş tazminatının ödenmemesini bahane ederek **Ruhr bölgesini** işgal etmesi, kamuoyunun Versailles Antlaşması'na olan tepkisini daha da çoğaltmıştır.

- İşte, bu toplumsal ve ekonomik çalkantılar içinde Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra terhis edilen onbaşı Adolf Hitler, 1919'da küçük bir siyasal topluluk olan Alman İşçi Partisi'ne üye olmuş ve liderliğini ele almıştır.

- Alman Nasyonal-Sosyalist İşçi Partisi 1930 seçimlerinde başarılı olduktan sonra, 1932 seçimlerinde de Alman Parlamentosu'nun (Reichstag) 608 üyeliğinden 230'unu kazanarak, ülkenin en büyük partisi haline gelmiştir. Bu siyasal gelişmelerden sonra Cumhurbaşkanı Hindenburg, 30 Ocak 1933'te Hitler'i Başbakanlığa atamıştır. Böylece, demokratik bir ortamda ırkçı söylemler benimseyen Nasyonal-Sosyalist İşçi Partisi iktidara gelmiştir.

- 5 Mart 1933'te yapılan seçimlerde Nasyonal Sosyalist Parti (Nazi Partisi) çoğunluğu elde edememiştir. Ancak, Hitler baskıyla Alman Parlamentosu'ndan (Reichstag'tan) dört yıl süreyle olağanüstü yetkiler almıştır. Böylece, Hitler diktatör olma konusunda önemli bir adım atmıştır. İlk iş olarak sendika ve siyasal partileri kapatmıştır. Kendisi gibi düşünmeyen kişileri ya öldürtmüş ya da toplama kamplarına göndermiştir.

- 2 Ağustos 1934'te Devlet Başkanı von Hindenburg'un ölümü üzerine bu makamı da şahsında birleştirerek "**Führer**" olmuştur. Tüm bu gelişmelerin sonucunda Almanya'da tek partili totaliter devlet kurulmuş olmaktaydı.

- Almanya'da Nasyonal Sosyalist Parti'nin iktidara gelmesi ve statükonun değiştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunması, devletler arasında yeni ve önemli anlaşmazlıklar ortaya çıkarmıştır.

c-İspanya'da Franco Dönemi

- İspanya'da XIX. Yüzyıldan beri istikrarsızlık ve iç karışıklıklar yaşanmıştır. 1902'de İspanya tahtına geçen XIII. Alfonso anayasayı ilan etmesine rağmen ülkede istikrar sağlanamadı. 1923'te ordu yönetime müdahale ederek bütün demokratik müesseselerin kapatıldığı asker destekli bir yönetim kurdu.

- Başarısız hükümet askeri desteğini kaybedince istifa etti ve anayasal sistem yeniden kuruldu.
- Fakat bu gelişme de ülkeye huzur getirmedi ve Kral Alfonso ülkeyi terk edince cumhuriyet ilan edildi.

- Yeni cumhuriyet yönetiminin dine ve din adamlarına karşı tavır alması, toprak reformlarına girişmesi ve köylülerin, zenginlerin topraklarını ele geçirmek istemesi silahlı çatışmalara sebep oldu. 1936'da karşıt grupla arasında işlenen cinayetler iç savaşın başlamasına yol açtı.

- İç savaş milliyetçiler ve cumhuriyetçiler arasında gerçekleşti. Cumhuriyetçiler Valencia'da, milliyetçiler de Franco liderliğinde Burgos'ta hükümet kurdular. Fransa ve özellikle Sovyetler , ideolojik yönden kendilerine yakın buldukları cumhuriyetçileri , Almanya ve İtalya ise milliyetçileri destekledi. İngiltere ise tarafsız kaldı.

- 1938'den itibaren milliyetçilerin hızlı ilerleyişi karşısında cumhuriyetçiler direndiyse de başarılı olamadılar. 1939'da Madrid'in milliyetçiler tarafından ele geçirilmesiyle iç savaş son buldu.

- Franco yönetimi ilk dönemlerde Batılı devletler tarafından dışlandı. II.Dünya Savaşı'ndan sonra BM'nin İspanya ile ilişkilerini kesmesiyle bu olumsuz süreç devam etti. Soğuk Savaş döneminde kutuplaşmanın artmasıyla Batılı devletlerin İspanya'ya yakınlaşması ilişkilerin düzelmesini sağladı. İspanya 1955'te BM'ye, 1958'de Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilatına girdi ve ABD ile imzalanan antlaşma ile bu devlete üsler verdi.

G- İKİ SAVAŞ ARASI DÖNEMDE DÜNYA

- I.Dünya Savaşı toplumları siyasi, ekonomik , kültürel vb. yönlerden etkiledi.
- Savaş sırasında yaşanan ekonomik sıkıntılar savaştan sonra tüketim isteğinin artmasında ve sanayinin gelişmesinde etkili oldu.

- Petrol ve elektrik günlük hayata girdi.
- Karayolları ve demiryolları gelişti.
- Gemicilik yanında havacılık da gelişti.
- Şehircilik ve mimari gelişti.
- İletişim araçlarının gelişmesiyle haberleşme kolaylaştı.

- Fotoğraf, çizgi film, sinema gibi görsel sanatlardaki gelişmeler kitle kültürünün şekillenmesine yardımcı oldu.
- Bu dönemde fizik alanında önemli gelişmeler oldu.
- Einstein'ın izafiyet teorisi yeni bir çığır açtı.
- Sağlık sahası başta olmak üzere biyoloji biliminde önemli ilerlemeler sağlandı.

- Sosyal Bilimler, ihtisas alanlarını belirleyerek bir yenilenme sürecine girdi.
- 1929'da tarih biliminde Fransız ekolünün ortaya çıkışı ile geleneksel tarih anlayışında önemli değişiklikler yaşandı.
- I.Dünya Savaşı sonunda Batı Medeniyeti ve bu medeniyetin dayandığı değerlerin sorgulanması, Avrupa edebiyatını etkiledi.

- Tiyatro da yenilenme sürecine girdi.
- Zürih'te , bütün toplumu ve burjuvazi sanatını tamamen ve sert bir şekilde reddetmeye dayalı “Sürrealizm” akımı doğdu.
- İki savaş arasında klasik müziğe dönüş yaşandı.
- Caz Avrupa'da da yayılmaya başladı.